

1991 – 2021

30

ROKOV NÁDEJÍ,
ÚSPECHOV
A SPLNENÝCH TÚŽOB

Príhovor predsedu správnej rady Orchidamos Prievidza, n. o. Teodora Palkoviča

Neraz počujem vzdych: „Ale ten čas letí!“ Veru letí. V dnešnom pandemickom životnom tempe je faktor času ešte vzácnejší a výraznejší. Tak nejako si to uvedomujeme dnes aj my, členovia organizácie Orchidamos, keď bilancujeme našu 30ročnú prácu - činnosť jednej z najdlhšie existujúcich neziskových organizácií na hornej Nitre.

Vznik nadácie Orchidamos, ktorá predchádzala neziskovej organizácii, je trvalou spomienkou na významnú a mimoriadne úspešnú športovú udalosť - Majstrovstvá sveta juniorov v zápasení v roku 1991.

Spomínam si na obdobie, keď ma v roku 1990, ako prvého predsedu Okresného národného výboru v Prievidzi po novembri 1989, oslovili dnes už bývalí telovýchovní funkcionári, aby som prijal významnú úlohu predsedu organizačného výboru Majstrovstiev sveta v zápasení juniorov pre rok 1991. Túto ponuku na usporiadanie veľkolepého podujatia

som nemohol odmietnuť. Bola to šanca, ako prezentovať Prievidzu a celé Slovensko doma i vo svete. Do Prievidze prišlo takmer 600 účastníkov z 29 krajín sveta.

Vďaka dobrej organizačnej a manažérskej práci 25členného organizačného štábu MSJ '91 predstavitelia svetového zápasníckeho športu zhodnotili podujatie ako veľmi úspešné nielen po športovej, spoločenskej, ale i ekonomickej stránke. Na účte ostal prebytok aj vďaka nezištným sponzorom, zapojením množstva jednotlivcov, inštitúcií, dopravy, reštaurácií, polície, zdravotníctva a mnohých jednotlivcov, ktorí pracovali bez nároku na odmenu.

Keď sme rozhodovali, čo s prebytkom prostriedkov, dohodli sme sa, že nedovolíme, aby sa neúčelne minuli. Založíme nadáciu, ktorá by tu mala existovať aj vtedy, keď tu už my nebudeme. A to bol vlastne ten základný kameň pre vznik Orchidamos. Štatút nadácie a registrácia nadobudli platnosť 24. februára 1992. Vplyvom rôznych zmien zákonov bola nadácia postupne pretransformovaná na neziskovú organizáciu Orchidamos Prievidza.

Pri tejto príležitosti z úctou spomínam na tých, ktorí boli pri zrode nadácie i na tých, ktorí pri nadácii zotrvali a podporovali ju. Bohužiaľ, niektorí už nie sú medzi nami: Vladimír Ružek, Ladislav Mlynek, Ivan Kormaňák, Ferdinand Varga, Ľubomír Ružek, Ján Dobrovodský, Ladislav Gelačák.

Oceňujem prácu tých, ktorí sa v súčasnom období starajú o činnosť Orchidamos - členov správnej rady v zložení: Anton Chrenko, Peter Bezák, Florián Leitman. Ocenenie patrí aj riaditeľke Tatiane Dercovej, revízorke Patrícii Grófovej a Michalovi Dercovi, ktorý sa stará o propagáciu cez našu webovú stránku.

Udržať životaschopnosť neziskovej organizácie vyžaduje veľa času a úsilia. Ide o organizátorskú činnosť, propagáciu, oslovovanie darcov, zabezpečenie finančných prostriedkov. Som rád, že na činnosti organizácie sa zúčastňuje veľa dobrovoľných funkcionárov, organizátorov podujatí. Zásľuhu na existencii a činnosti organizácie majú stovky dobrovoľných darcov. Potreboval by som veľa priestoru, aby som zverejnil všetkých. Ich dlhý zoznam je na našej webovej stránke.

Za 30ročné obdobie Orchidamos poskytol na realizáciu rôznych projektov finančnú pomoc vo

výške viac ako 100 tisíc €. Celkovo sme podporili viac ako 200 projektov nielen v regióne, ale aj v rámci Slovenska. Podrobnejšie o účelnosti poskytnutých projektov je písané v ďalšom texte o histórii nadácie.

Verím, že aj táto skromná publikácia priblíži činnosť neziskovej organizácie Orchidamos a bude trvalou spomienkou na tých, ktorí boli pri jej zrode, ktorí jej pomohli a zúčastňovali sa na napĺňaní jej cieľov a poslania.

Želám organizácii do ďalších rokov plodnej práce čo najviac realizovaných projektov v prospech tých, ktorí pomoc potrebujú.

Teodor Palkovič

Členovia OV MSJ'91 počas slávnostného otvorenia Majstrovstiev sveta juniorov v zápasení v ŠH Prievidza

Majstrovstvá sveta juniorov v zápasení - základ vzniku Nadácie Orchidamos

V roku 2022 si Orchidamos Prievidza n. o. pripomína 30. výročie svojho vzniku. Je jednou z najdlhšie existujúcich neziskových organizácií na hornej Nitre.

Vznik nadácie je spomienkou na významnú športovú udalosť – Majstrovstvá sveta juniorov v zápasení v oboch štýloch, ktoré sa uskutočnili v dňoch 11. – 19. júla 1991 v športovej hale v Prievidzi. Čo k tomu viedlo svetovú zápasnícku federáciu FILA? V roku 1980 sa Prievidza zapísala do povedomia Európy usporiadaním Majstrovstiev Európy v zápasení mužov, ktoré sa konali prvýkrát v Československu. Na základe týchto úspešných a vynikajúco zorganizovaných majstrovstiev opätovne FILA poverila mesto Prievidza usporiadaním MSJ 1991.

Za tým všetkým treba vidieť široké zázemie,

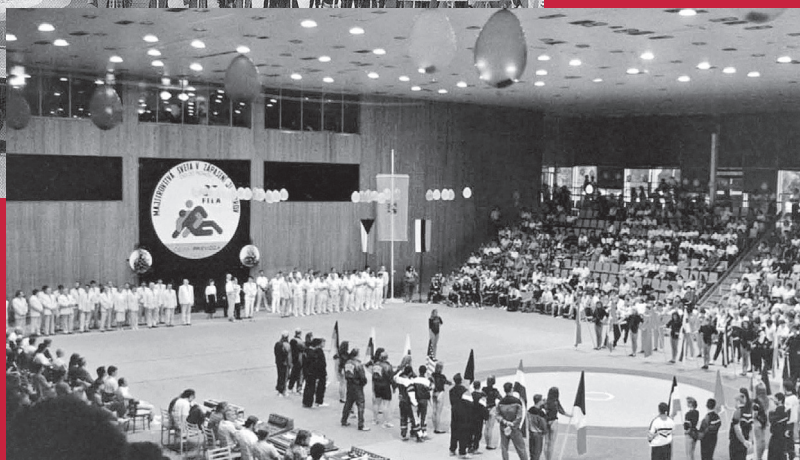
ktoré Prievidza poskytovala pre zápasenie v rokoch 1960 - 1990 pod hlavičkou Baníka. Prievidzskí zápasníci získali 222 titulov majstra ČSSR, 498 titulov majstra Slovenska, družstvo mužov 11 titulov majstra ČSSR a 19 titulov dorasteneckej ligy o majstra ČSSR. V reprezentáciách ČSSR a Slovenska zápasilo 52 prievidzských odchovancov.

Medzi najúspešnejších patrila Jozef Lohyňa – majster sveta v roku 1992, bronzový na OH Soul 1988, držiteľ titulu najlepšieho zápasníka storočia na Slovensku.

Toto významné športové podujatie sa prvýkrát uskutočnilo už v bývalom Československu, v tom čase pod oficiálnym názvom Česká a Slovenská federatívna republika (ČSFR). Do Prievidze prišlo 600 účastníkov MSJ z 29 krajín.

Slávnostné otvorenie ME v zápasení v športovej hale v Prievidzi v roku 1980.

Fotografia z otvorenia MSJ v zápasení v Prievidzi v roku 1991.

Tieto majstrovstvá sveta, ktoré pripravoval 25členný organizačný výbor na čele s vtedajším predsedom Okresného národného výboru v Prievidzi Teodorom Palkovičom, boli mimoriadne úspešné, pripravené na vysokej úrovni. Bola to skvelá reprezentácia Prievidze a celého Slovenska. Mesto Prievidza sa dobre zapísalo na celom svete, čo ocenili aj prezident FILA Milan Ercegán a predseda Európskej asociácie CELA Hermann Schwidling udelením diplomu Medzinárodnej zápasníckej federácie FILA a potvrdil svojou prítomnosťou aj predseda vlády SR Ján Čarnogurský.

Prezident FILA Milan Ercegán krátko po návrate z Prievidze poslal predsedovi OV MSJ'91 Teodorovi Palkovičovi teletex zo sídla FILA v Lausanne s textom: „Obdivujem Vašu námahu, ktorú ste museli vynaložiť pri usporiadaní MSJ. Ďakujem znova za srdečné prijatie a prosím odovzdať moje veľké poďakovanie Vaším spolupracovníkom“.

K oceneniu a poďakovaniu sa pripojili aj podpredseda FILA a predseda CELA Hermann Schwidling zo Saarbrückenu: „Po príchode domov sa chcem ešte raz veľmi poďakovať za pohostinnosť, zároveň Vás chcem ubezpečiť, že ste vynikajúco zabezpečili MSJ. Všetci účastníci a zástupcovia FILA mali veľmi dobrý pocit z týchto majstrovstiev. Tiež technickému

Diplom udelený prezidentom FILA Milan Ercegánom Organizačnému výboru MSJ'91.

a organizačnému zabezpečeniu vyslovujem ešte raz neobyčajné uznanie. Organizačný výbor a mesto Prievidza boli odporučené pre ďalšie veľké medzinárodné podujatia v našom športe“.

Tieto ocenenia predstaviteľmi svetového zápasníckeho športu boli vyjadrené ako uznanie dobrej riadiacej práce celého organizačného výboru MSJ. Majstrovstvá sveta juniorov boli hodnotené ako veľmi úspešné, čo možno považovať za mimoriadne pozitívnu prezentáciu mesta Prievidza.

Majstrovstvá sveta '91 slávnostne otvoril predseda organizačného výboru Teodor Palkovič spolu s predsedom európskeho zápasenia Hermanom Schwidlingom.

Predstavitelia FILA počas MSJ'91. Sediaci zľava: Herman Schwidling, Milan Ercegán, Vladimír Čerňušák – člen MOV, Árpád Tarnóczy – predseda OK Prievidza.

Vznik nadácie Orchidamos

Nadácia vznikla dňa 18. októbra 1991 na základe rozhodnutia organizačného výboru Majstrovstiev sveta juniorov zápasení.

Dôvodom vytvorenia nadácie bolo, že OV MSJ'91 hospodáril s finančnými prostriedkami účelne a po záverečnom vyúčtovaní zostal na účte prebytok, ktorý vznikol vďaka podpore sponzorov, podnikov a ostatných inštitúcií z hornej Nitry. Nemalou mierou prispeli aj členovia organizačného výboru, ktorí mnohé práce súvisiace s MSJ'91 zabezpečili bezplatne a vzdali sa odmien za prácu v jednotlivých pracovných komisiách.

Tento finančný zostatok sa stal v roku 1991 základom založenia nadácie. Organizačný výbor MSJ'91 zanihol 30. októbra 1991 a jeho členovia sa stali zakladajúcimi členmi nadácie:

Predseda:	Teodor Palkovič
Podpredsedovia:	Jaroslav Meduna, Ladislav Mlynek (†)
Tajomník a vedúci ekonomického úseku:	Vladimír Ružek (†)
Vedúci organizačného úseku:	Florián Leitman
Vedúci športovo-technického úseku:	Ivan Kormaňák (†)

Organizačný výbor MSJ 1991 v Prievidzi. Prvý rad zľava: Ján Halenár, Vlasta Švikruhová, Jaroslav Meduna, Teodor Palkovič, Ladislav Mlynek, Margita Chudá, Peter Michalík. Druhý rad zľava: Ladislav Gelačák, Viliam Ugróczy, Vladimír Ružek, Anton Chrenko, Ivan Kormaňák, Tibor Obžera. Tretí rad zľava: Florián Leitman, Vladimír Mečiar, Ján Dobrovodský, Ľubomír Ružek, Ferdinand Varga, Ján Mojžiš. Štvrtý rad zľava: Slavoj Chodoumský, Alojz Marsina.

Športovo-technická komisia:	Ferdinand Varga (†)
Technická komisia:	Ľubomír Ružek (†)
Komisia rozhodcov:	Eugen Wagner
Zdravotná komisia:	Anton Chrenko
Medzinárodná komisia:	Slavoj Chodoumský
Komerčná komisia:	Tibor Obžera
Propagačná komisia:	Alena Pastieriková
Spoločenská komisia:	Viliam Ugróczy
Ubytovacia komisia:	Ján Dobrovodský (†)
Stravovacia komisia:	Ján Halenár
Dopravná komisia:	Margita Chudá
Komisia pre masovo-komunik. prostriedky:	Alexander Schut (†)
Členovia:	Alojz Marsina, Ján Mojžiš, Peter Michalík, Vlasta Švikruhová, Rudolf Krajíček, Vladimír Mečiar, Ladislav Gelačák (†)

Nadácia Orchidamos oficiálne vznikla 6. februára 1992.

Radu nadácie tvorili:

Predseda:	Teodor Palkovič
Podpredseda:	Ladislav Mlynek
Sekretár:	Vladimír Ružek (†)
Členovia:	Anton Chrenko, Florián Leitman, Tibor Obžera, Alexander Schut (†), Alojz Marsina, Ľubomír Ružek (†) a primátori mesta Prievidza Miloš Souček (†) a Ivan Vaňo (†)

Štatút nadácie a registrácia nadobudli platnosť 24. februára 1992. Nadácia Orchidamos bola pomenovaná po sicílskom zápasníkovi, ktorý bol tvorcom pravidiel zápasenia.

Orchidamos má postavenie samostatnej právnickej osoby a vyvíja svoju činnosť v súlade so stanovami a všeobecne záväznými hospodárskymi predpismi. Zmenou legislatívy týkajúcej sa tohto druhu právnických osôb došlo postupne k zmenám aj v právnom postavení nadácie. Prvá legislatívna zmena bola prijatá 18. augusta 1997. Následne rozhodnutím Ministerstva vnútra SR v súvislosti so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách bola dňom 1. januára 2003 ukončená činnosť nadácie Orchidamos. V ďalšom roku 9. novembra 2004 došlo k jej transformácii na neziskovú organizáciu Orchidamos Slovakia so sídlom v Prievidzi, Stavbárov 6.

Jej pokračovateľom je Orchidamos Prievidza, n. o., ktorá bola zapísaná do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby podľa zákona č. 213/1997 Z. z. v platnom znení dňa 27. októbra 2015 pod č. OVVS/NO/261-12/2015 so sídlom Prievidza, Stavbárov 6, IČO 50026879.

Bývalí členovia OV MSJ '91 v júli 1992 slávnostne odhalili pamätnú tabuľu vo vestibule ŠH v Prievidzi. Expozícia predstavuje diplom a zlatú medailu, ktorými zápasnícka FILA ocenila úspešné zorganizovanie MSJ '91 v Prievidzi a niekoľko vzácných fotografií a údajov z toho obdobia..

Úvaha Alojza Marsinu, bývalého člena nadácie Orchidamos

Niekedy koncom 8. storočia pred našim letopočtom istý zápasník zo Sicílie, viacnásobný účastník starovekých olympiád, stanovil pravidlá zápasenia. Jeho meno bolo Orchidamos. Určite sa mu ani neprisnilo, že o takmer tri tisícročia neskôr v Prievidzi vyhrabú členovia organizačného výboru Majstrovstiev sveta juniorov v zápase jeho antikou presýtené meno z hlbín histórie a použijú ho ako názov nadácie, ktorú založia z ušetrených prostriedkov určených na organizáciu šampionátu.

A je otázne, či oni v tom čase tušili, že sa táto nadácia dožije v plnej kondícii tridsaťročného jubilea a stane sa dôstojnou pokračovateľkou naplňovania starogréckeho princípu „kalokagatia“. Princípu harmonického rozvoja telesných a duševných vlastností človeka. Princípu, ktorý je zárukou života v zdravej a múdrej spoločnosti. Princípu, ktorý sa ľudstvo márne snažilo uplatniť počas celej doby svojej existencie. Princípu, ktorý nám najmä dnes tak zúfalo chýba.

V súčasnom období organizáciu riadi správna rada v zložení: Teodor Palkovič, predseda správnej rady a jej členovia: Peter Bezák, Anton Chrenko a Florián Leitman. Riaditeľkou je Tatiana Dercová, revízorkou Patrícia Grófová.

Dňa 4. marca 2017 pri príležitosti 25. výročia vzniku Orchidamos sa uskutočnilo slávnostné stretnutie, ktorého sa okrem členov zúčastnili aj podporovatelia, ktorí percentami z dane z príjmu prispievajú každoročne na jej činnosť.

Nezisková organizácia Orchidamos Prievidza v zmysle štatútu poskytuje všeobecne prospešné služby za vopred určených a pre všetkých používateľov rovnakých podmienok v týchto oblastiach:

1. Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, športu, telovýchovy a najmä zápasenia prevažne v regióne Prievidza
2. Tvorba, rozvoj a prezentácia kultúrnych hodnôt a v tom najmä poskytovanie všeobecne prospešných služieb pri organizácii kultúrnych, spoločenských a vzdelávacích podujatí
3. Ochrana zdravia obyvateľstva a v tom najmä osvetová činnosť v oblasti zdravého životného štýlu

a prevencie chorôb, zlepšovanie životného a pracovného prostredia

4. Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť

- ťažko zdravotne postihnutým na zakúpenie zdravotných pomôcok
- pomoc pri živelných pohromách, požiaroch, povodniach a pod.
- pomoc sociálne odkázaným
- pomoc detským domovom a zariadeniam poskytujúcim ochranu ohrozeným osobám s deťmi

Rozsah pomoci je limitovaný množstvom prostriedkov, ktoré má organizácia k dispozícii. Finančný majetok Orchidamos tvorí istina vložená na účet pri jej vzniku, príspevky sponzorov, organizácií a najmä prostriedky, ktoré darovali občania percentami z dane z príjmov.

Orchidamos za 30 rokov svojej činnosti podporila viac ako 200 projektov nielen v regióne, ale aj v rámci celého Slovenska. O použití finančných prostriedkov organizácia informuje na webovej stránke www.orchidamos.biznisweb.sk

Správna rada n. o.: Teodor Palkovič – predseda, členovia: Peter Bezák, Anton Chrenko, Florián Leitman, riaditeľka n. o. Tatiana Dercová, revízorka Patrícia Grófová.

Komu organizácia Orchidamos prispela?

Z portfólia podpory, svojpomocne organizovaných akcií, projektov a participácii na spoločných podujatiach s inými organizáciami vyberáme:

Každoročne opakujúce sa podujatia: šachový turnaj s medzinárodnou účasťou „Buď pozdravené Slovensko!“, Cvičí celá rodina, Vykročme za zdravím (cvičenie, športové súťaže, petang, minigolf, prednáška o zdraví, vedomostný kvíz), turnaj v plážovom volejbale, organizačný podiel na vyhlasovaní najúspešnejších športovcov okresu Prievidza a Ceny fair play.

Pozornosť venuje každoročne Medzinárodnému turnaju mládeže v zápase spoluorganizovanému so ZK Baník Prievidza. V roku 1992 nadácia odmenila novými zápasníckymi dresmi všetkých víťazov starších žiakov v zápase.

Podpora publikačnej činnosti o histórii športu a významných osobnostiach nášho regiónu:

Leitman, Tisaj a kol.: Šport na hornej Nitre (2008),

Vattay, Bendík: Šport a telesná výchova na hornej Nitre, II. vydanie (2009)

Leitman a kol.: Klenotnica športovcov hornej Nitry (2011)

Alojz Masina: Podobenstvo v dome Danielovom (2011)

Bibliografia Floriána Leitmana (2014)

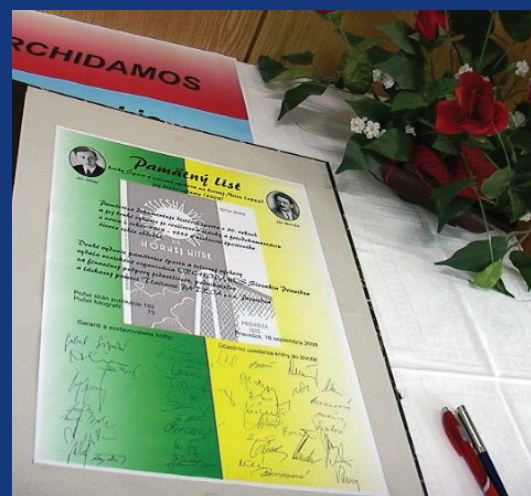
Kormaňák, Leitman: 50 rokov zápasenia v Prievidzi 1954 - 2004

Ondrej Čiliak: Odídem za svetlom (2016)

P. Červený, A. Machata: Štefan Šalát - náš prvý učiteľ (2016)

Alojz Marsina: Upratovanie v lunaparku (2017)

Propagačné brožúry k vyhlasovaniu najúspešnejších športovcov, trénerov, kolektívov a osobností telovýchovného hnutia okresu Prievidza

Slávnostné uvedenie druhého vydania publikácie „Šport a telesná výchova na hornej Nitre“ v septembri 2009. Sediaci zľava: Arpád Tarnóczy, predseda OK Prievidza, Teodor Palkovič, predseda správnej rady Orchidamos Slovakia, Štefan Gúrtler, Michal Krajčík, nestori prievidzského futbalu.

Riaditeľka Osobitnej školy internátnej v Prievidzi v decembri 1992 v rámci Mikulášskeho športového podujatia preberá od predsedu nadácie Orchidamos Teodora Palkoviča športové potreby pre žiakov.

Príležitostné športové, kultúrne a spoločenské podujatia a podpora klubovej činnosti: Majstrovstvá Európy kadetov v lyžovaní – Vyšná Boca, Silvestrovský beh ulicami Žabníka Prievidza, Beh oslobodenia Kaniaňa – Bojnica, Tipovačka športových výsledkov MY Hornonitrianske noviny, Banícky spolok a šachtág, rekonštrukcia zvonice v Nitrianskom Pravne, časť Vyšehradné, podpora športových klubov: futbal, basketbal, volejbal, cyklistika, mažoretky, aerobik, Lyžiarsky klub Kľak, Hádzanársky klub Bojnica a rôzne ďalšie príležitostné športovo-spoločenské podujatia.

Zdravotníctvo a pomoc zdravotne postihnutým: Príspevok pre Nemocnicu s poliklinikou so sídlom v Bojniciach, príspevky mladým športovcom na zdravotné účely, pomoc a zlepšenie životných pod-

mienok ťažko zdravotne postihnutého študenta. Predseda nadácie Teodor Palkovič v máji 1997 odovzdal finančný príspevok na nákup invalidného vozíka Rastislavovi Turčekovi, bývalému vrcholovému športovcovi v zápasení, reprezentantovi Československa, ktorý bol aj slovenským reprezentantom za telesne znevýhodnených športovcov v maratóne. Nadácia Orchidamos a Olympijský klub Prievidza v decembri 1992 pozvali do športovej haly v Prievidzi 170 žiakov osobitnej školy internátnej z Prievidze, aby im pri príležitosti sviatku Mikuláša a Vianoc pripravili športovo-olympijské dopoludnie. Športové aktivity mentálne postihnutých žiakov pod vedením ich učiteľov osobitne vyzdvihol a zhodnotil predseda nadácie Orchidamos Teodor Palkovič, ktorý venoval žiakom športové potreby, dresy, lopty, rakety a hokejky.

Tridsaťročný Orchidamos je v dobrej kondícii, pripravený pokračovať v napĺňaní svojho poslania spolu s nadšencami, sympatizantami, dobrovoľníkmi a podporovateľmi.

Beh oslobodenia Kanianka – Bojnice 2007

mä materiálne a povrchné vnemy a zážitky. Akosi sa z nás vytráca ľudskosť, empatia, súcit, ochota pomôcť, podať pomocnú ruku a vnímať toho druhého ako svojbytnú ľudskú bytosť. A v tomto čase, keď stále viacej hľadáme, i keď skromne, ale vytrvale

Doba, čas, ktorý žijeme, je veľmi premenlivá a dynamická...V tejto hektickej dobe sa akosi strácame so svojou identitou, so svojím ľudským a človečenským postojom... Hľadáme vedome či podvedome stále niečo, o čom ani nevieme, či je to správne, žiaľ, naj-

svoje korene, sú ľudia, skupiny, organizátori, či nadšenci, ktorí tento stav chcú zmeniť, či posunúť k lepšiemu A k takýmto patrí i Orchidamos.

Mám tú česť už nejaký ten rôčik byť jeho súčasťou. Želám oslávencovi, i všetkým, ktorí sa doteraz i v súčasnosti podieľajú na jeho činnosti, veľa optimizmu, tvorivosti a síl. Nech i naďalej vonia predovšetkým „človečinou“. Želám mu, aby i ďalších 30 rokov fungoval, pomáhal, skrášľoval a zlepšoval život všetkým, ktorí to najviac potrebujú a súčasne nachádzal nadšencov, ktorí to pre nich nezištne, odhodlane a s vervou budú robiť. Som presvedčený, že Orchidamos má pred sebou ďalšie úspešné roky svojho života.

Peter Bezák, člen správnej rady

Je pre mňa ctou zablahoželať neziskovej organizácii Orchidamos Prievidza k výročiu jej založenia. Všetkým, ktorí sa v tridsaťročnej histórii, ale aj v súčasnosti tejto organizácie zaslúžili o úspechy a realizáciu jej ušľachtilých myšlienok a cieľov, patrí moja vďaka a úcta.

S radosťou tlmočím poďakovanie v mene Olympijského klubu Prievidza. Naše organizácie - olympijský klub a Orchidamos sa každoročne spoločne podieľajú na oceňovaní a vyhlasovaní najúspešnejších športovcov okresu Prievidza udeľovaním Ceny fair play. Aktívne spolupracujeme pri vydávaní knižných publikácií o histórii športu a olympizmu, o úspechoch a športových podujatiach doma i v zahraničí.

Veľmi si vážim a oceňujem našu dlhoročnú spoluprácu. Prajem jubilujúcej organizácii Orchidamos a všetkým jej členom a priaznivcom do ďalšieho obdobia činnosti veľa úspechov. Nech je to obdobie naplnené pokojom, optimizmom, úctou a vzájomným porozumením!

Vladimír Revický, predseda OK

30 rokov v ľudskom živote je čas, kedy z dieťaťa vyrastie samostatný dospelý človek. Aj my, funkcionári a dobrovoľníci, sme z dieťaťa, ktoré sa hľadalo, skúšalo a ochutnávalo život, vykreovali stabilný subjekt – spoločenstvo nadšencov a organizátorov

prinášajúce druhým radosť a úžitok. Ďakujem srdečne verným a budúcim novým podporovateľom, bez ktorých by sme už neboli. Za tie roky si odnášame pocit úcty ku všetkým, ktorí boli pri zrode, mnohí už nie sú medzi nami. Ale aj k tým, čo sa stali jeho súčasťou počas doby bytia. Tí, čo sme sa zapojili neskôr, sme priniesli nový vánok. Pracujeme však na tom, aby výmena generácií pokračovala s novými impulzmi a nápadmi. Dnes máme svoje opakujúce sa aktivity a akcie, ktorým sa venujeme už tradične.

Teší nás, keď sme svedkami pohody, spokojnosti a úprimných úsmevov na tvárach účinkujúcich na našich podujatiach. Pre toto sa oplatí vynaložiť úsilie. Lebo ako hovorí nezabudnuteľný klasik Jan Werich: „Úsmev prináša šťastie do domu, v starostiach je oporou, je citlivým prejavom priateľstva, v únave prináša odpočinok, v znechutení a smútku je potechou a pre každú bolesť je prirodzeným liekom. Nemožno si ho ani kúpiť, ani požičať, ani ukradnúť, pretože má hodnotu chvíle, v ktorej sa dáva.“

A tie chvíle verte, stoja za to!

Želám našej organizácii mnoho tvorivých, aktívnych a nadšených spolupracovníkov a dobrovoľníkov! K výročiu si poprajme ešte veľa, veľa rokov, mnoho radosti z práce a potešenie na strane tých, ktorým je naša pozornosť venovaná. Naše úsilie vytvárať lepšiu spoločnosť nech je naším spoločným cieľom. Držme si palce! Všetko najlepšie!

Tatiana Dercová, riaditeľka Orchidamos

Vekovo i služobne patrím medzi najstarších členov nadácie Orchidamos. Moje spomienky sa viažu k počiatku 90. rokov, kedy sa začalo s prípravou Majstrovstiev sveta v zápasení juniorov 1991. Po zániku OV MSJ'91 pán Teodor Palkovič s mojím manželom Vladimírom predložili návrh na založenie nadácie. Členovia organizačného výboru sa zároveň stali zakladajúcimi členmi nadácie.

Spočiatku som v nadácii pôsobila ako zapisovateľka a ekonómka. Túto prácu som vykonávala s radosťou, aj keď organizácia vplyvom zmeny zákonov postupne prechádzala transformáciou. Manžel Vladimír po dlhej chorobe v r. 1996 zomrel. Krátko pred smrťou požiadal mňa aj syna Ľubomíra, ktorý, žiaľ, už tiež nežije, aby sme urobili všetko pre to, aby ciele nadácie, ktorá dnes nesie historické meno

Orchidamos, zostali aj v budúcnosti naplnené; ich zárukou bude terajší predseda a spoluzakladateľ nadácie pán Teodor Palkovič. Mám úprimnú radosť z toho, že ciele a želania môjho manžela organizácia počas jej 30-ročného trvania plní. Prajem členom a priaznivcom, aby aj v ďalších rokoch v dobrom zdraví naplňali poslanie nadácie Orchidamos.

Klementína Ružeková, zakladajúca členka nadácie

Olympia pri olympijskom klube každoročne v mesiaci december usporadúva v Športovej hale v Prievidzi pod vedením cvičiteľky Jitky Hejtmankovej v spolupráci s neziskovou organizáciou Orchidamos vianočné športové podujatia pre ši-

rokú verejnosť pod názvom Cvičí celá rodina.

Na tomto podujatí cvičia spolu deti, rodičia i starí rodičia s náčiním a rôznymi rekvizitami i bez nich, vo dvojiciach, v zábavných kruhoch a pod. Podujatie

spestrujú choreografickými kúskami deti z MŠ P. Benického. Členky Olympie aerobik program oživia svojimi pódiovými skladbami a na záver podujatia sú všetky deti odmenené sladkosťami a drobnými darčekom od Orchidamos.

Spolupráca Olympie s organizáciou Orchidamos pod vedením Tatiany Dercovej je na vysokej športovej a spoločenskej úrovni. Aj vďaka nim môžeme toto milé športové podujatie každoročne usporadúvať, za čo im patrí veľké poďakovanie.

Jitka Hejtmanková
cvičiteľka

Orchidamos má vo svojom štatúte v oblasti všeobecne prospešných služieb široký okruh činností.

Významnú činnosť prezentujeme hlavne v oblasti ochrany zdravia obyvateľstva, zdravého životného štýlu, zlepšovania životného prostredia a prevencie. Okrem športovcov, ktorých sme tiež podporovali, sme sa venovali aj osvetovej činnosti v oblasti prevencie chorôb zvlášť u seniorov. Množstvo podujatí sme organizovali aj spoločne s Olympijským klubom Prievidza, ako je Vy kročme za zdravím, stretnutia so

Som rád, že ako jeden zo spoluzakladateľov Nadácie Orchidamos, môžem byť súčasťou jej tridsaťročnej histórie a tešiť sa z množstva zrealizovaných projektov, ktorými sme pomohli rôznym kolektívom i jednotlivcom.

seniormi a pod. Významná bola naša účasť na benefičnom podujatí Bojujeme proti rakovine. Poskytli sme pomoc zdravotne postihnutým na zlepšenie ich životných podmienok. Pomohli sme zdravotníctvu, Bojnickej nemocnici pri zakúpení prístroja na presnejšie stanovenie diagnózy (mamografický negatoskop), urologickému oddeleniu pri zabezpečení ochranných rolíet na celé oddelenie pre zlepšenie prostredia pre pacientov a pod.

Teší ma, že sa nám podarilo pre našu prácu získať mnoho aktivistov, organizátorov, ktorí sa nezištne podieľajú na zabezpečovaní jednotlivých podujatí. Želám si, aby Orchidamos v meste Prievidza, na hornej Nitre i na celom Slovensku pôsobil ešte mnoho a mnoho rokov, aby získaval čo najviac prispievateľov na realizáciu pomoci pre tých, ktorí to naozaj potrebujú.

MUDr. Anton Chrenko, MPH
člen správnej rady Orchidamos

Nadácia Orchidamos má vo svojej náplni široký rozsah činností. V oblasti propagácie športu sa pozornosť venovala i turistike. Okresná rada klubu slovenských turistov v Prievidzi oceňuje finančnú pomoc, ktorú Orchidamos poskytol pri vydaní publikácie pod názvom „Turistika na hornej Nitre od roku 2003“.

Vďaka neziskovej organizácii v roku 2009 uzrelo svetlo sveta druhé vydanie knihy „Šport a telesná výchova na hornej Nitre“, ktoré nadväzovalo na prvé vydanie z roku 1932 od autorov Vattay – Bendík. V tejto publikácii sú zachytené prvopočiatky turistiky na hornej Nitre. Vážime si, že sa dostalo pozornosti turistike a jej osobnostiam v knihe „Šport na hornej Nitre“, ktorú v roku 2009 vydal Orchidamos spoločne s Olympijským klubom Prievidza. Rodina turistov si vysoko váži, že Orchidamos a Olympijský klub Prievidza viackrát ocenili našich turistov a cvičiteľov na ročných vyhlasovaniach športovcov okresu Prievidza a udeľovaní Ceny fair play organizačnému štábu Slovenského zimného zväzu turistov v Prievidzi v roku 1997.

V mene turistickej rodiny regiónu hornej Nitry ďakujem členom Orchidamos, správnej rade za podporu, ktorú sme dostali v uplynulom období. Patrí Vám môj obdiv a veľké poďakovanie so želaním veľa úspechov pri plnení šlachetných cieľov v budúcich desaťročiach.

Gustáv Machata, nestor turistiky na hornej Nitre

ORCHIDAMOS vo fotografiách

Slávnostné
stretnutie členov
a podporovateľov
pri príležitosti 25.
výročia vzniku
ORCHIDAMOS
v marci 2017

Členovia
a podporovatelia
Orchidamos. Stojací
zľava: Ctibor Šturcel,
Roman Tichý, Florián
Leitman, Ján Mojžiš,
Jaroslav Meduna,
Viliam Ugróczy,
Peter Michalík,
Ľubomír Miština,
Ján Dobrovodský.
Sediaci zľava: Ján
Halenár, Klementína
Ružeková, Ivan
Kormaňák, Teodor
Palkovič, Ferdinand
Varga, Anton
Chrenko, Vladimír
Mečiar.

Z podujatia
Vykročíme za zdravím
poriadaného spolu
s OK Prievidza.

*Uvedenie druhého
vydania knihy Ján
Vattay, Ján Bendík:
Šport a telesná
výchova na
hornej Nitre v roku
2009. Aktérmi boli
aj rodinní príslušníci
autorov a činovníkov
športu.*

*Predseda
Orchidamos
Teodor Palkovič
blahoželá predsedovi
Olympijského klubu
Prievídza Vladimírovi
Revickému k 30.
výročiu založenia
OK.*

*Alexander Schut,
člen Orchidamos,
preberá ocenenie od
Teodora Palkoviča pri
príležitosti životného
jubilea.*

*Anton Siekel,
prezident Sloven-
ského olympijského
a športového výboru
pri vyhlasovaní
najúspešnejších
športovcov okresu
Prievidza.*

*Obnova kultúrnej
pamiatky – drevená
zvonica v Nitrian-
skom Pravne, časť
Vyšehradné.*

Športové stretnutie členov združenia Orchidamos a Olympijského klubu Prievidza v areáli golfového ihriska v Prievidzi pri rieke Nitre.

*Medzi
podporovateľov
tradičného
Silvestrovského behu
ulicami Prievidze
patril každoročne aj
Orchidamos.*

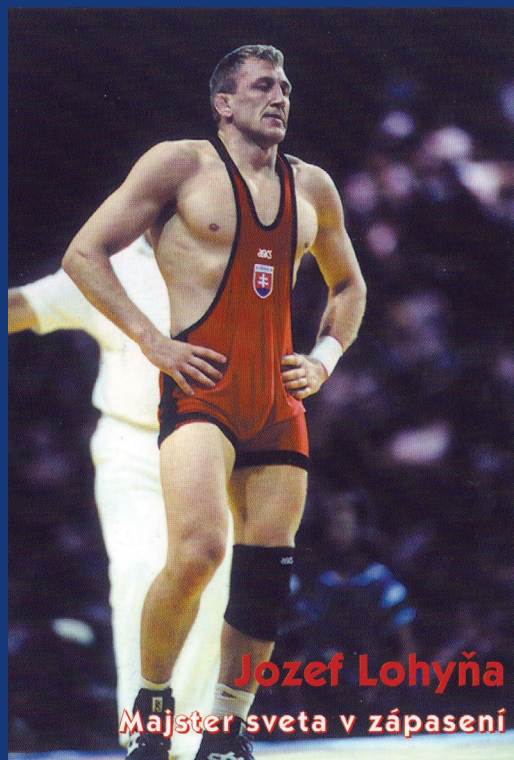
Nástup účastníkov
turnaja plážového
volejbalu
v Handlovej, ktorý
sa konal v r. 2019
aj pod patronátom
Orchidamos.

*Predstavitelia
Orchidamosu
odovzdávajú 20
kompletných súprav
Zápasníckemu klubu
Baník Prievidza.*

Členovia správnej rady Orchidamos oceňujú Ivana Kormaňáka, dlhoročného trénera zápasenia ZK Baník Prievidza.

Jozef Lohyňa – majster sveta v zápasení Tokio 1990, bronzový olympionik z OH Soul 1988, najlepší zápasník Slovenska 20. storočia.

Jozef Lohyňa
Majster sveta v zápasení

*Dlhoročný
handlovský športový
funkcionár a novinár
Ján Hurtík preberá
Cenu Fair-play v roku
1994.*

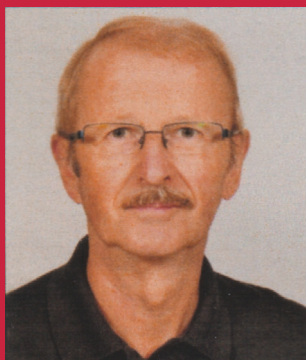

*Predstavitelia
Orchidamosu sa
každoročne podieľajú
na Vyhlasovaní
najúspešnejších
športovcov okresu
Prievidza.*

Knihy, ktoré vyšli vďaka Orchidamos.

Pavol Tisaj

Florián Leitman

Imrich Frívaldský

Autori podieľajúci sa na tvorbe športových publikácií v okrese Prievidza, ktoré vychádzali aj s príspevím Orchidamosu.

Orchidamos Slovakia, n.o., Prievidza

POZVÁNKA

Pozývame Vás na prezentáciu II. vydania knihy
Šport a telesná výchova na hornej Nitre,
ktoré sa uskutoční
dňa 18. septembra 2009 o 17.00 h.
v jedálni Polstrav - výšková budova na
starom sídlisku Prievidza

Tešíme sa na Vašu účasť

Pozvánka na prezentáciu II. vydania knihy *Šport a telesná výchova na hornej Nitre*.

O fudoch v pozadí MS juniorov v Prievidzi

Ohňostroj pri slávnostnom otvorení juniorových majstrovstiev sveta v zápase, akoby vylíneli jedno výrazné znamenie — toľko podlažín. Sinečná paľava trápila v Prievidzi aktérov šampionátu i všetkých ľudí okolo. Nečudo, že horľavý odradil nejedného potenciálneho diváka od navštívy. Organizátori by nepochybne radšej viedli tie tisíce ľudí zo susedného plázevského káPELLA v športovej hale. Tam už v čase vyjadenia tohto textu vrechola požiar z postreby z dejstva MS a z preji fasil, keď zápoili vy-zdravci gréckorómskeho zápasu.

PRIEVIDZA A ZÁPASENIE — to ide spolu, tradície a úspechy zápasníkov tunajšieho Baničky. A to, čo pripravili organizátori pre dobrý priebieh športovo-technický, to ich len citlivo nové žieny značky Foel-deak (žltocerveny terti v modrom štvorcovom podklade), svetelné ukazovatele a časomiera

z Nisasporthu z Jablonca nad Nisou, ale aj vkusná výzdoba hal, vonku i dnu patila k tomu, čo dalo našej Mečke zápasenia „šmrnc“.

PRIEHLADKA OBJEKTOV športovo-rehabilitačného zariadenia v Bojných, spoločné so slovenským stretnutím organizátorov a akreditovaných novinárov už po prvom súťažnom dni bol nepochybne dobrou ouvertúrou spoločných kontaktov. Spravidla zástupcov striedaj veľmoci v o-rill vedeli organizačného usku-Florian Letim a a vedu-ci spoločenskej komisie Vilam Ugróczy, známi to telovýchovni harcovníci mesta i okresu. A kto iný by sa mohol v tejto branži lepšie pohybovať ako špičkatý movens slovenského zápasenia Ladislav Mlyněk vystupujúci pri MS ako jeden z duchov podpredsedov organizačného výboru. Riaditeľ športcentra Ing. Peter Michálik novinarov sprevádzal a informoval o jeho poslaní a využití. Ako poznamenal: „Hádam okrem vodných pólistov je štedrisko k dispozícii pre všetkých športovcov. Najmenej využívali možnosti tréningu v tunajšom bežecskom tuneli atléti. Modernizovať idejeme jednu z posilovní pre kultúrny, ktorí odovládajú vyčádzajú za svetovými víťazstvami.“

FOVER ŠPORTOVEI HALY, to nebol len frekvencovaný huiet, ale aj mlieko mnohých stretnutí pri súvenroch. Výzrite boli obe šatne. V jednej výrobky z keramiky, v druhej sa delili dve „formy“. V jednej časti pre-dával trčká, tasky a odznaky Športlach z Trčnica a v druhej

hej kraloval Jozef Butko, šéf domáceho klubu filalistov (Prievidza má číslo 53—45). Mal k dispozícii priezračnú pe-čiarku na obalí prého dha a korešpondenčné listiky, vydané špeciálne k MS s vyláčoznými emblémami juniorového šampionátu. Sortiment rozšíril o čas-známký a svojimi službami sup-oval poštova prepačku. Zá-ujemci z celého sveta nemuseli hľadať schránku, Jozef Butko im zabezpečil odoslania.

Čas 7.30 — to bol každodenný imperatív pre jadro organizačného výboru MS juniorov. Každé ráno o tomto čase začínala porada 23-členného štábu v budove SZTK, susediacej s halou. Vždy bol vyhodnotený predošlý deň až po detaily, aby mohli byť odstránené prípadné nedostatky. Takže „šefovia“ Teodor Palčovic a Vladimír Ružek, ktorých publikum najviac videlo pri dekorovaní víťazov, neboli jedni ani tých 23 by neubohlo takéť podlaže. Po mesiacoch príprav sa na samostatnom priebehu podieľali aj mohli ďalší. Za všetkých odhľaných aspín inšognito Františka Falaťa. Od nedávneho konkuruza opť pracovník Okresného združenia telesnej kultúry v Prievidzi. Známy je však dávno najmä v atletických kruhoch. Bol spoľno kon-tre 72 maratónov, z nich 12 na košickom MM. Ako vysvitlo z reči pri našom stretnutí, práve pred tridsiatimi rokmi bežal s Abebe Bikilom na slávnostnom košickom...

ÚČASTNÍCI Z 28 KRAJIN boli ubytovaní v prievidzskom hoteli Mažura, v bojných hoteloch Regia, Strážov, ale aj v športcentre a liečebnom dome Baník. Tam oslávili šampionát svoje víťazstvá na MS 1991, tam ležali a mäséri „otukovali“ boľavé teľa zápasníkov, tam sa vzrúali so svojím smútkom porazení. Majstri sveta a ďalší dvaja medailisti z každej hmotnosti si okrem medailí vyrobených v št. mincovni v Kremnici, odniesli aj krištáľové vázy v hodnotách 1600 Kčs pre prvého, 1200 pre druhého a 900 pre tretieho. Zhotovili ich slákovské ruky pracovníkov skla-ní Krišťa v Valaskej Belej.

AK BY NEVYSIL VÝSLEDKY, akoby neboli ani majstrovstvá. Aj tieto slova sme začuli v zá-kulisi. To, čo si „užili“ ľudia z jednotného informačného systému v sklade, susediacom konštrukciami s basketbalovými košmi a žimkami to patrilo k absolútne najväčším výkonom medzi organizátorov. Opruť zahrnuli — s desiatkami ľudia a dostatkom ne-modernejšij výpočtovej a reprodukčnej techniky — robil tím Ing. Ivana Kormánka a z ťažkých podmienkach. Mali k dispozícii len základná zariadenia firmy Computer Consulting a reprodukčné filmy Ode Cooper. Jeho spolupracovník bol Ing. Miroslav Šimon z automatizačných riadiacich a informačných systémov pre energetiku v Prahe. Ing. Ladislav Kramčazay, CSC, z výskumného ústavu telesnej kultúry v Bratislave. Neposrdá

darebnými asistentami — „tabulkační“ boli Jozef Lohyňa (otec majstra sveta), Jozef Engel, Emil Lohyňa a Marcel Matček. Postrehli sme, že ten, kto ušiek vedenie organizačného výboru medocentlo. Byvalý vynikajúci zápasník a zaslúžilý tréner Ing. Ivan Kormanák (pracovník Bane Nováky) s kolegami v amatérskych podmienech odvieďol profesionálnu prácu PRESS CENTRUM — to bola pýchla svetového šampionátu po troch predošlých majstrovstvách Európy (Praha 1931 a 1947, Prievidza 1980) prvý nášom území. Povraďa sa, že k 100. výročiu čs. zápasenia by sme mali dostať MS seniorov... Ale k veci: komplement patrí Alexandrovi Schutovi. To, čo vytvoril pre 36 akreditovaných novinárov od nás i zo zahraničia, to boli dihorové skúsenosti novínara v praxi. Na jednej strane pracový a vysielací servis (telefóny a faxy) v spolupráci s ľudmi z Okresnej správy spojov. Patril k tomu nepochybne „vondrový televízny okraj“, ktorý umožňoval na televíznom televízore neustále sledovať dianie na žimkách. Na druhej strane spúdisku, umiestnenom v kaviarňahy, dokážal spíniť akékoľvek želanie a vytvoril atmosféru pohody. Rád sa poobľavuje, že Alexander Schut je dihorovým spolupracovníkom našej redakcie.

MIROSLAV HAZUCHA

30 rokov organizácie Orchidamos Prievdza
Vydavateľ: Orchidamos Prievdza n.o.
Zostavili: Ing. Tatiana Dercová, Florián Leitman
Grafická úprava: Richard Kuba
Tlač: Lipoprint, s.r.o. Prievdza
Rok vydania: 2022